

สำเนาที่.....

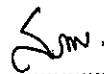
โรงพยาบาลหัวหิน
HUA HIN HOSPITAL

โรงพยาบาลหัวหิน

วิธีปฏิบัติที่ WI - HNS - ๑๙ - ๐๔

เรื่อง แนวทางการจัดการเมื่อเคมีบำบัดหกหรือตกแตก

ผู้จัดทำ

.....
(นางสาวสิริพร ศิวะกุล)
หัวหน้างานเคมีบำบัด

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

ทบทวนโดย

.....
(นางจารุณี ตั้งใจรักการดี)
รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

อนุมัติโดย

.....
(นายเทียนชัย เมธานพคุณ)
หัวหน้ากลุ่มภารกิจพัฒนาระบบบริการ
และสนับสนุนบริการสุขภาพ

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

ฉบับที่ A

วันที่บังคับใช้ ๖ ส.ค. ๒๕๖๗

แก้ไขครั้งที่ ๐๐

เอกสารต้นฉบับ
สถานะเอกสาร

วิธีปฏิบัติโรงพยาบาลหัวหิน	เรื่อง แนวทางการจัดการเมื่อเคมีบำบัดหกหรือตกแตก	
	เอกสารเลขที่ WI - HNS - ๑๙ - ๐๔	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่ ๐๐
	วันที่บังคับใช้ ๖ ส.ค. ๒๕๖๗	หน้า ๒ ของ ๕

แนวทางการปฏิบัติเรื่อง แนวทางการจัดการเมื่อเคมีบำบัดหกหรือตกแตก

วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้ผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัดและผู้ให้บริการปลอดภัยจากยาเคมีบำบัด
- ๑.๒ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดเคมีบำบัดหกหรือตกแตก

ผู้รับผิดชอบ

บุคลากรทุกคนในหน่วยเคมีบำบัด

นิยาม/คำศัพท์

เคมีบำบัดปนเปื้อนหรือหก ตกแตก หมายถึง การที่สารละลายเคมีบำบัด หยด กระเด็นหรือซึมออกจากภาชนะที่บรรจุแล้วไปตกค้างบนวัสดุต่าง ๆ และบนร่างกาย ซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ มีสาเหตุมาจากการหกลการกระเด็น การฟุ้งกระจาย ในขณะที่ขนส่งหรือขณะให้ยาเคมีบำบัด รวมไปถึงการแตกและรั่วของภาชนะที่บรรจุ และการหก/กระเด็นของเลือดหรือสิ่งส่งตรวจอื่นๆ เช่น ตัวอย่างชิ้นเนื้อหรือขอเหลวจากร่างการของผู้ป่วยขณะได้รับยาเคมีบำบัด

ระบบการจัดการยาเคมีบำบัดหกหรือตกแตก

1. ให้ความรู้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเคมีบำบัด ได้แก่ เภสัชกร ผู้ช่วยเภสัชกร พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล และพนักงานประจำตึกซึ่งทำงานที่เกี่ยวข้องกับยาเคมีบำบัด
2. ตรวจสอบ spill kit เป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และต้องดูแลให้วัสดุอุปกรณ์ในชุด spill kit อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ อีกทั้งต้องมีการจัดชุด spill kit ให้อยู่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับยาเคมีบำบัด ได้แก่ คลังเวชภัณฑ์ ห้องเตรียมยาเคมีบำบัด หน่วยเคมีบำบัด และรถที่ขนย้ายยาเคมีบำบัด โดยต้องวางอยู่ในที่สะดวกต่อการหยิบ
3. เมื่อเกิดเหตุการณ์ยาเคมีบำบัดหกหรือตกแตกแล้วมีการเปิดใช้ชุด spill kit ให้นำไปแลก spill kit ชุดใหม่ที่ห้องเตรียมยาเคมีบำบัด พร้อมกรอกใบรายงานอุบัติการณ์ยาเคมีบำบัดหกหรือตกแตกและคีย์เข้าโปรแกรมความเสี่ยง HRMS

วิธีปฏิบัติโรงพยาบาลหัวหิน	เรื่อง แนวทางการจัดการเมื่อเคมีบำบัดหกหรือตกแตก	
	เอกสารเลขที่ WI - HNS - ๑๙ - ๐๔	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่ ๐๐
	วันที่บังคับใช้ ๖ ส.ค. ๒๕๖๗	หน้า ๓ ของ ๕

ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเคมีบำบัดหกหรือตกแตก ดังนี้

๑. การปฏิบัติเมื่อเคมีบำบัดปนเปื้อนหรือหกหยดบนส่วนต่างๆ ของร่างกาย

๑.๑ กระเด็นเข้าตา

- ล้างตาด้วยน้ำหรือน้ำเกลือปริมาณมากๆ ประมาณ ๑๕ นาทีโดยที่ลืมตาในน้ำและเปลี่ยนน้ำหลายๆ ครั้ง
- ไม่ควรล้างจากน้ำก๊อกที่ไหลตลอดเวลาเพราะแรงดันน้ำจะทำอันตรายต่อดวงตา
- พบแพทย์เพื่อประเมินความรุนแรง

๑.๒ กระเด็นใส่ผิวหนัง

- ถอดกาวน ถุงมือ ผ้าปิดจมูก ที่ใส่ออกเพื่อป้องกันการสัมผัสเคมีบำบัด
- ล้างมือหรืออาบน้ำด้วยน้ำสบู่
- พบแพทย์เพื่อตรวจซ้ำ

๒. การปฏิบัติเมื่อเคมีบำบัดปนเปื้อนหรือหกหยดบนวัสดุต่างๆ

๒.๑ กรณีเคมีบำบัดปนเปื้อน หกหรือหยดบนพื้น หากเกิดเหตุที่พื้นทางเดินทั่วไป ควรตั้งป้ายแสดงให้ชัดเจนว่ามี spill จากยาเคมีบำบัด เพื่อป้องกันการกระจายของ spill ลดความเสี่ยงต่อบุคคลที่เดินผ่านไปมา

๒.๒ เก็บสิ่งของซึ่งอยู่ในบริเวณรอบ ๆ สารเคมีที่หก

๒.๓ เปิดกล่อง spill kit และสวมเครื่องแต่งกาย ได้แก่ Mask, แว่นตา, หมวก, เสื้อกาวน, ถุงหุ้มรองเท้า, สวมถุงมือ ๒ ชั้น (ถุงมือไนไตรชั้นในและถุงมือยางชั้นนอก) และ เตรียมถุงขยะเคมีสีม่วง (ที่มีสติ๊กเกอร์ขยะเคมีอันตราย) ๓ ใบ

๒.๔ จำกัดการขยายของสารเคมีที่หกด้วยทรายแล้วใช้ที่โกยผง โขยและใช้ผ้าเช็ดให้แห้ง ถ้ามีเศษแก้วใช้ที่คีบเก็บใส่กระป๋องจนหมด ปิดฝาหึ่งกระป๋องในถุงขยะเคมีบำบัด

๒.๕ ใช้ผ้าขนหนูผืนที่ ๑ ซับบริเวณที่ยาหกโดยซับจากด้านนอกกวานเข้าหาด้านใน ทั้งในถุงขยะเคมีใบที่ ๑ (ถ้าเป็นยาชนิดผง ใช้ผ้าขนหนูชุบน้ำให้เปียกพอหมาดแล้วซับเช่นเดียวกันทั้งในถุงขยะเคมีใบที่ ๑) หากสารเคมีมีปริมาณเล็กน้อยใช้ผ้าก๊อซซับและใช้ผ้าเช็ดให้แห้ง

๒.๖ ใช้ผ้าขนหนูผืนที่ ๒ ชุบน้ำและ detergent เช็ดบริเวณที่ยาหกโดยซับจากด้านนอกกวานเข้าหาด้านใน ทั้งในถุงขยะเคมีใบที่ ๑ ใช้ผ้าขนหนูผืนที่ ๓ ชุบน้ำสะอาดเช็ดบริเวณที่ยาหกซ้ำอีกครั้ง ทั้งในถุงขยะเคมีใบที่ ๑

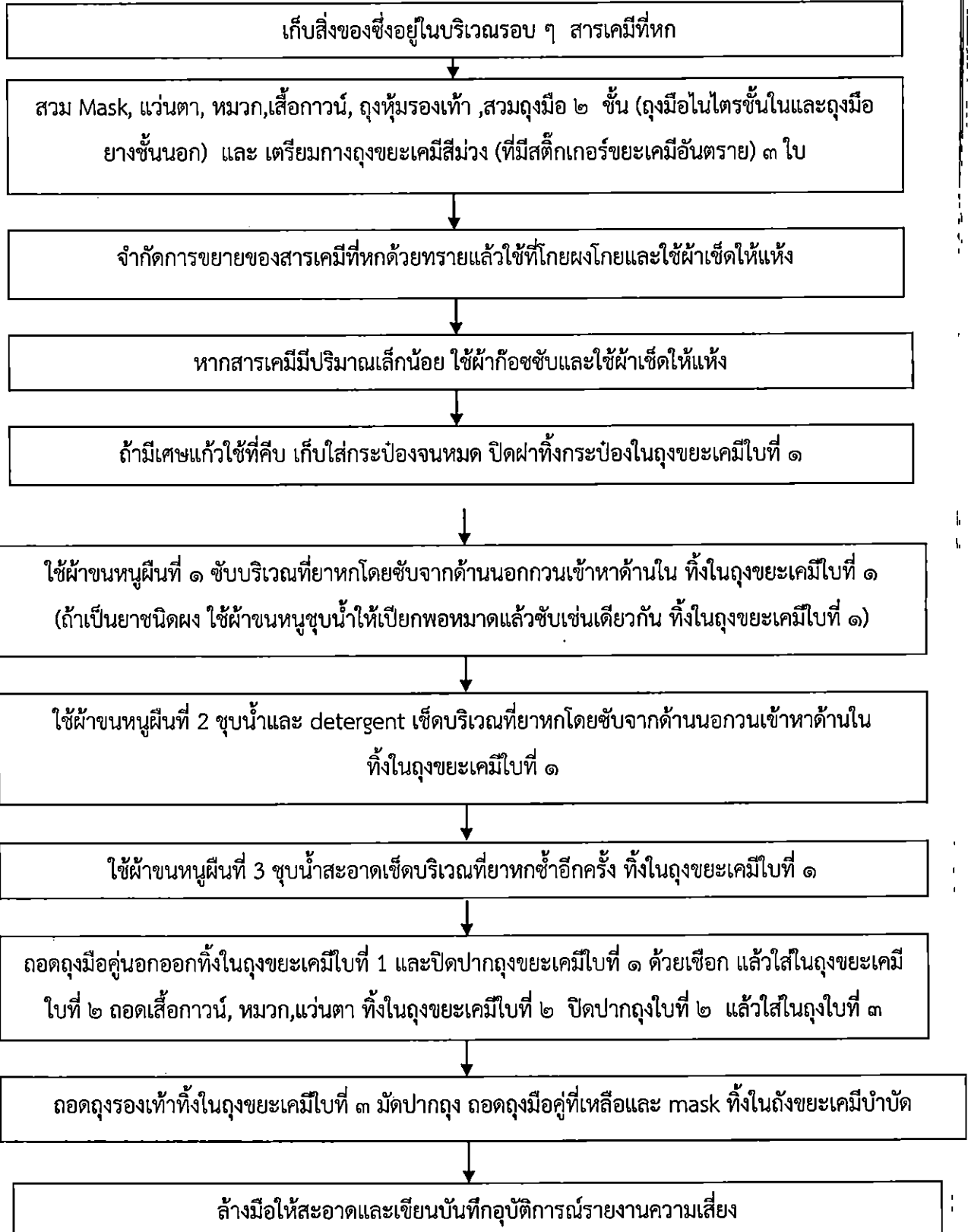
๒.๗ ถอดถุงมือคู่แรกออกทั้งในถุงขยะเคมีใบที่ ๑ และปิดปากถุงขยะเคมีใบที่ ๑ ด้วยเชือก แล้วใส่ในถุงขยะเคมีใบที่ ๒ ถอดเสื้อกาวน, หมวก, แว่นตาทั้งในถุงขยะเคมีใบที่ ๒ ปิดปากถุงใบที่ ๒ แล้วใส่ในถุงใบที่ ๓

๒.๘ ถอดถุงรองเท้าทั้งในถุงขยะเคมีใบที่ ๓ มัดปากถุง ถอดถุงมือคู่ที่เหลือและ mask ทั้งในถุงขยะเคมีบำบัด

๒.๑๐ ล้างมือให้สะอาดและเขียนบันทึกอุบัติการณ์รายงานความเสี่ยง

วิธีปฏิบัติโรงพยาบาลหัวหิน	เรื่อง แนวทางการจัดการเมื่อมีเคมีบำบัดหกหรือตกแตก	
	เอกสารเลขที่ WI - HNS - ๑๙ - ๐๔	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่ ๐๐
	วันที่บังคับใช้ ๖ ส.ค. ๒๕๖๗	หน้า ๔ ของ ๕

ภาคผนวก : Flow chart ขั้นตอนการใช้ spill kit (การกำจัดขยะเคมีบำบัดหกหรือตกแตก)

วิธีปฏิบัติโรงพยาบาลหัวหิน	เรื่อง แนวทางการจัดการเมื่อเคมีบำบัดหกหรือตกแตก	
	เอกสารเลขที่ WI - HNS - ๑๙ - ๐๔	ฉบับที่ A แก้ไขครั้งที่ ๐๐
	วันที่บังคับใช้ ๖ ส.ค. ๒๕๖๗	หน้า ๕ ของ ๕

เอกสารอ้างอิง

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ. (๒๕๖๐). คู่มือมาตรฐานการทำงานเกี่ยวกับยาเคมีบำบัดและการดูแลผู้ป่วยหลังได้รับยา. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. สืบค้นเมื่อ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗, จาก <https://www.nci.go.th>

คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (๒๕๖๔). ระบบบริการยาเคมีบำบัด. สืบค้นเมื่อ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗, จาก <https://w2.med.cmu.ac.th>